

แผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม

ข้อเสนอแผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม ได้จัดทำขึ้นตามบริบทในข้อกำหนดของรัฐธรรมนูญ หมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ และพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ และได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านสังคม จำนวน ๑๓ คน ซึ่งมีนายปิติพงศ์ พิ๋งบุญ ญ อยุธยา เป็นประธานกรรมการ โดยได้นำผลการศึกษาและข้อเสนอการปฏิรูปประเทศของสภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) ข้อเสนอการปฏิรูปประเทศของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และข้อเสนอการปฏิรูปด้านสังคมของหน่วยงานอื่น มาใช้เป็นแนวทางในการจัดทำข้อเสนอแผนการปฏิรูปในครั้งนี้ด้วย

หลักเกณฑ์สำคัญในการจัดทำเรื่องและประเด็นปฏิรูปได้พิจารณาจากสถานการณ์และแนวโน้มที่สำคัญ โดยแบ่งเป็นสถานการณ์และแนวโน้มภายนอก ได้แก่ (๑) ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อความเป็นไปได้ในการบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งมีเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นตัวแปรในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคม (๒) กระแสการเติบโตของหุ้นส่วนการพัฒนาทางสังคม โดยเฉพาะวิสาหกิจเพื่อสังคม (social enterprise: SE) ในการให้บริการสังคมโดยภาคส่วนอื่นที่มีใช้รัฐ เพื่อให้การจัดบริการทางสังคมมีความครอบคลุมมากยิ่งขึ้น (๓) กระแสโลกาภิวัตน์และการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ ทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายระหว่างกันมากขึ้นทั้งสินค้า บริการ และแรงงาน และจะทำให้ประเทศไทยกลายเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมมากขึ้น

ส่วนสถานการณ์และแนวโน้มภายใน ประกอบด้วย (๑) การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรไปสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ ทำให้ภาครัฐต้องจัดสวัสดิการ และรับภาระด้านสาธารณสุขของผู้สูงอายุมากขึ้น (๒) ประชากรไทยโดยเฉลี่ยมีรายได้ไม่เพียงพอที่จะชดเชยค่าใช้จ่ายตลอดช่วงชีวิตและมีการออมอยู่ในระดับต่ำ ส่งผลต่อความมั่นคงในการดำรงชีวิตในวัยสูงอายุ (๓) คุณภาพของคนไทยในภาพรวมยังมีปัญหา รวมถึงปัญหาเชิงคุณธรรมที่ยังคงเป็นปัญหาสำคัญและยังไม่มีระบบรองรับเชิงสถาบันอย่างเป็นทางการ (๔) ประเด็นด้านความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ยังเป็นปัญหาอย่างต่อเนื่อง นำมาซึ่งความไม่เท่ากันของทุนในการพัฒนาศักยภาพคน ในการเข้าถึงบริการด้านการศึกษาและสาธารณสุข (๕) ความเหลื่อมล้ำด้านการเข้าถึงการคุ้มครองทางสังคม โดยกลุ่มแรงงานนอกระบบยังไม่สามารถเข้าถึงสวัสดิการที่จำเป็น กลุ่มคนพิการยังถูกจำกัดในการเข้าสู่ตลาดงาน ในขณะที่กลุ่มผู้ไร้สัญชาติยังประสบปัญหาเรื่องการได้รับสัญชาติ (๖) ระบบการคุ้มครองผู้บริโภคยังมีข้อจำกัด โดยการใช้ประโยชน์จากข้อมูลยังมีข้อจำกัดเฉพาะในหน่วยงานของตนเอง ตลอดจนความซับซ้อนของกระบวนการผลิตและระบบตลาดที่ทำให้การติดตามตรวจสอบสินค้าและบริการทำได้ยากยิ่งขึ้น (๗) ระบบการจัดการข้อมูลทางสังคมของประเทศยังเป็นลักษณะการดำเนินการจากหลายส่วน โดยที่หน่วยงานต่างๆ จัดทำข้อมูลแต่ยังมิได้บูรณาการให้เป็นฐานข้อมูลเดียวกัน (๘) การพัฒนาในระดับชุมชนมีการฟื้นฟูมาอย่างต่อเนื่อง แต่ยังมีข้อจำกัดเชิงระบบในหลายส่วนที่ทำให้ชุมชนจำนวนมากยังไม่สามารถพึ่งตนเองได้ (๙) สถานการณ์ของการลงทุนทางสังคมจากภาคส่วนต่างๆ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ทั้งในแง่ของยอดเงินบริจาคในกิจกรรมต่างๆ และความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร และ (๑๐) คนไทยส่วนใหญ่นิยมให้บริจาคเงิน แต่ยังมีสัดส่วนการลงมือทำกิจกรรมจิตอาสาที่ค่อนข้างน้อย

ข้อเสนอแผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคมได้จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาประเทศสู่สังคมคุณภาพอันเป็นเป้าหมายหนึ่งภายใต้ร่างยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี โดยมีแนวทางปฏิรูปที่สำคัญทั้งการสร้างหลักประกันทางด้านเศรษฐกิจและสังคมให้แก่คนกลุ่มต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส การเพิ่มบทบาทของชุมชนในการบริหารจัดการตนเอง และการเสริมสร้างพลังทางสังคมให้เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับร่างยุทธศาสตร์ชาติฯ ในหลายยุทธศาสตร์ อาทิ ยุทธศาสตร์การสร้างโอกาสและความเสมอภาค

ทางสังคม ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน และยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

เป้าหมายรวมของข้อเสนอแผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม ประกอบด้วย (๑) คนไทยมีหลักประกันทางรายได้ในวัยเกษียณที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ (๒) สังคมไทยเป็นสังคมแห่งโอกาสและไม่แบ่งแยก (๓) ภาครัฐมีข้อมูลและสารสนเทศด้านสังคมที่บูรณาการทุกหน่วยงานและเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ (๔) ชุมชน/ท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง โดยสามารถจัดการตนเองและทำงานร่วมกับภาคส่วนต่างๆ ได้ และ (๕) คนไทยมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปสู่การมีจิตสาธารณะเพิ่มขึ้น

สำหรับเรื่องและประเด็นการปฏิรูป คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านสังคมพบประเด็นหลักที่ต้องเร่งดำเนินการ ๕ เรื่องสำคัญ ได้แก่ (๑) การออม สวัสดิการ และการลงทุนเพื่อสังคม (๒) การช่วยเหลือและเพิ่มขีดความสามารถกลุ่มผู้เสียเปรียบในสังคม (๓) การจัดการข้อมูลและองค์ความรู้ทางสังคม (๔) การพัฒนาระบบสร้างเสริมชุมชนเข้มแข็ง และ (๕) การสร้างการมีส่วนร่วม การเรียนรู้ การรับรู้ และการส่งเสริมกิจกรรมทางสังคม ซึ่งประเด็นต่างๆ เหล่านี้ ได้ผ่านการประชุมรับฟังความเห็นแล้ว ๔ ครั้งในแต่ละภูมิภาค ได้แก่ กรุงเทพมหานคร อุดรธานี นครศรีธรรมราช และเชียงราย โดยผู้เข้าร่วมประชุมรับฟังความเห็นล้วนเห็นด้วยกับข้อเสนอแผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคมที่มีทั้ง **แผนการปฏิรูปเป็นรายเรื่อง (agenda based)** ได้แก่ การปรับปรุงการออม สวัสดิการและการลงทุนเพื่อสังคม การช่วยเหลือและเพิ่มขีดความสามารถกลุ่มผู้เสียเปรียบในสังคม การจัดการข้อมูลและองค์ความรู้ทางสังคม **แผนการพัฒนาเชิงพื้นที่ (area based)** ได้แก่ การพัฒนาระบบสร้างเสริมชุมชนเข้มแข็ง และ **แผนการจัดกระบวนการเพื่อขับเคลื่อนสังคม (social movement)** ได้แก่ การสร้างการมีส่วนร่วมการเรียนรู้ การรับรู้ และการส่งเสริมกิจกรรมทางสังคม โดยมีรายละเอียดแต่ละประเด็น ดังนี้

การปฏิรูปการออม สวัสดิการ และการลงทุนเพื่อสังคม เน้นการสร้างความมั่นคงในทางเศรษฐกิจและสังคม (socio-economic security) ให้แก่คนทุกกลุ่ม และให้สถาบันทางสังคมสามารถแบ่งเบาภาระการลงทุนทางสังคมของรัฐบาล เนื่องจากที่ผ่านมา คนไทยมีการออมอยู่ในระดับต่ำและไม่เพียงพอที่จะใช้ในการดำรงชีวิตในวัยสูงอายุ ประกอบกับกระแสการเติบโตของวิสาหกิจเพื่อสังคมที่จะสามารถสนับสนุนภาครัฐในการจัดบริการทางสังคมให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น โดยประเด็นการปฏิรูปการออม สวัสดิการ และการลงทุนเพื่อสังคม ให้ความสำคัญกับการปรับปรุงระบบการออมทั้งภาคสมัครใจและภาคบังคับเพื่อให้คนไทยทุกคนมีรายได้เพียงพอหลังพ้นวัยทำงาน รวมทั้งลดความเหลื่อมล้ำเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และบริการของรัฐ ดังนี้ (๑) การปรับปรุงรูปแบบการตลาด ผลิตภัณฑ์ การอำนวยความสะดวกแก่กลุ่มเป้าหมายเพื่อเพิ่มสมาชิกในกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) (๒) การศึกษาและออกกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญในรูปแบบการออมภาคบังคับภายใต้หลักการระดมการออมทั้งผู้รับสวัสดิการสังคม เจ้าของกิจการ และรัฐบาล เพื่อสร้างระบบให้คนไทยมีบำเหน็จบำนาญหลังพ้นวัยทำงาน (๓) จัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่มส่วนหนึ่งคืนให้แก่ผู้เสียภาษีตามเลขบัตรประจำตัวประชาชน เพื่อเป็นเงินออมของผู้เสียภาษี และ (๔) ปรับปรุงกฎหมายระบบสวัสดิการที่มีอยู่/ลดการให้สวัสดิการระบบปิดเป็นระบบเปิดมากขึ้น เพื่อให้สิทธิประโยชน์ที่ได้รับจากสวัสดิการต่างๆ มีความเหมาะสมและเป็นธรรม นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญเรื่อง **การลงทุนเพื่อสังคม** โดย (๑) เร่งรัดให้มีการอนุญาตให้นิติบุคคลที่ประสงค์จะดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมกิจการเพื่อสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ ทำธุรกรรมไปพลางก่อนได้ พร้อมเร่งรัดการออกกฎหมายวิสาหกิจเพื่อสังคม (๒) ให้ออกเป็นนโยบายของคณะสงฆ์เพื่อให้วัดช่วยเหลือกิจกรรมทางสังคมมากยิ่งขึ้น และ (๓) จัดสรรงบประมาณเหลือจ่ายปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางสังคมในการดำเนินโครงการนำร่องที่ตอบสนองต่อความต้องการในชุมชน อาทิ สถานดูแล

และให้บริการผู้สูงวัย สถานบริการผู้ป่วยไม่ติดเตียง และพัฒนาองค์ความรู้เพื่อตอบสนองความเร่งด่วนของชุมชนศึกษาและการเสริมสร้างและพัฒนากองทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางสังคม

การปฏิรูป*กลุ่มผู้เสียเปรียบในสังคม* ดำเนินการภายใต้แนวคิด “ปฏิรูปเพื่อปลดอุปสรรค” โดยเฉพาะอุปสรรคต่างๆ ที่ทำให้คนบางกลุ่มในสังคมได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา สาธารณสุข การเมือง กฎหมายและวัฒนธรรม ตลอดจนความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการคุ้มครองทางสังคม โดยเน้นการสร้างโอกาสให้คนทุกคนสามารถเข้าถึงบริการต่างๆ ได้อย่างครอบคลุมในทุกมิติ ในกลุ่มเป้าหมายสำคัญ อาทิ เด็กและเยาวชน สตรีผู้พิการ ผู้สูงอายุ คนยากจน คนไร้ที่พึ่ง บุคคลไร้สถานะทางทะเบียนราษฎร ผู้พันโทฯ ผู้ติดเชื้อเอช ไอ วี และผู้บริโศก ภายใต้กลไกการทำงาน ๓ ประการ คือ การสังคมสงเคราะห์ (social work) การเสริมพลัง (strengthening and empowerment) และการจัดสวัสดิการ (welfare) เพื่อปรับปรุงระบบความช่วยเหลือและเสริมสร้างศักยภาพกลุ่มผู้เสียเปรียบในสังคมให้มีประสิทธิภาพ โดยมีประเด็นปฏิรูป ๗ ประเด็น ได้แก่ (๑) ปฏิรูประบบขนส่งสาธารณะไม่ให้เป็นอุปสรรคเพื่อคนทั้งหมด (Design for all) โดยผลักดันการก่อสร้างรถไฟฟ้าในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และโครงสร้างพื้นฐานบริการขนส่งสาธารณะอื่นๆ ให้ทุกคน/ทุกกลุ่มเข้าถึงได้โดยไม่เป็นอุปสรรค รวมทั้งการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับการออกแบบที่เป็นสากล (Universal design) (๒) ปฏิรูปกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยสนับสนุนและเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์บริการคนพิการ และปรับปรุงรูปแบบการใช้เงินกองทุนฯ ให้เป็น unit-cost ที่เน้นโครงการเสริมสร้างอาชีพคนพิการที่ไม่สามารถทำงานในสถานประกอบการได้ (๓) เสริมสร้างศักยภาพผู้สูงอายุในการทำงาน โดยขยายอายุเกษียณราชการ แก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายที่ให้ผู้สูงอายุสามารถรับงานเป็นชิ้นงาน (๔) ปฏิรูประบบการคุ้มครองผู้บริโศก โดยแก้ไขพระราชบัญญัติการคุ้มครองผู้บริโศกให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโศกมีอำนาจทางปกครอง และใช้เทคโนโลยีเป็นช่องทางสื่อสารให้ผู้บริโศกในการรักษาสิทธิต่างๆ (๕) ปฏิรูปการขึ้นทะเบียนกับผู้ไร้สถานะทางทะเบียนราษฎร โดยกำหนดแนวทางและแผนการขึ้นทะเบียน โดยเฉพาะกลุ่มคนพิการ คนยากจน กลุ่มคนบนพื้นที่สูง กลุ่มชาติพันธุ์ (๖) การเปลี่ยนแปลงนโยบายประชากรเพื่อเสริมสร้างดุลประชากรในอนาคต โดยให้สิทธิในการลดหย่อนค่าใช้จ่ายในการเข้าถึงเทคโนโลยีช่วยอนามัยเจริญพันธุ์ และพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ได้มาตรฐาน/ครอบคลุมทุกพื้นที่ เพื่อลดภาระการดูแลของพ่อแม่ และ (๗) เสริมพลังสตรี โดยแก้ไขกฎหมาย/ระเบียบที่เป็นอุปสรรคเพื่อเพิ่มสัดส่วนสตรีในตำแหน่งบริหารขององค์กร

การจัดการข้อมูลและองค์ความรู้ด้านสังคม เป็นประเด็นปฏิรูปสำคัญที่จะช่วยให้หน่วยงานภาครัฐทราบความต้องการของประชาชนได้อย่างชัดเจน สามารถนำไปจัดทำนโยบายที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บข้อมูลและให้เกิดการบูรณาการข้อมูลด้านสังคมระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยดำเนินการใน ๓ กิจกรรม ได้แก่ (๑) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดเก็บและบริหารข้อมูลและสารสนเทศในระดับชุมชนและตำบล โดยออกแบบระบบเชื่อมโยงกับข้อมูลประเภทอื่นๆ และรวมอยู่ในข้อมูลขนาดใหญ่ (big data) ของรัฐบาล พร้อมออกแบบระบบความปลอดภัยควบคู่กับระบบฐานข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ (๒) จัดลำดับความสำคัญการเปิดเผยข้อมูลที่ประชาชนต้องการทราบ และสร้างการรับรู้ โดยสำรวจความต้องการข้อมูลที่ประชาชนต้องการรับรู้ ปรับปรุงการบริการภาครัฐ และปรับปรุงระบบการร้องทุกข์ให้สะดวกต่อการติดตามมากขึ้น (๓) พัฒนาฐานข้อมูลด้านภาษี โดยนำผู้มีรายได้เข้าระบบการแจ้งรายได้ทุกคน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำนโยบายให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายได้มากยิ่งขึ้น

การปฏิรูป*ระบบสร้างเสริมชุมชนเข้มแข็ง* เน้นการขจัดอุปสรรคในเชิงโครงสร้าง อาทิ ข้อจำกัดในการบริหารจัดการทรัพยากรชุมชน การขาดความต่อเนื่องในการจัดระบบสวัสดิการชุมชน การขาดการบูรณาการ

งานพัฒนาชุมชนระหว่างภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยดำเนินการภายใต้เงื่อนไขสำคัญ ได้แก่ (๑) การเพิ่มสิทธิหน้าที่ อำนาจ ทรัพยากร (๒) การขจัดอุปสรรค ปกป้อง ค้ำครอง และ (๓) การเพิ่มพลังความสามารถ โดยจะพัฒนาเครื่องมือสำคัญในการปฏิรูปกลไกการจัดการแบบมีส่วนร่วมและมาตรการทางกฎหมายใน ๒ ส่วนสำคัญ คือ การปฏิรูปเชิงพื้นที่ และการปฏิรูประบบและกลไก เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การบริหารชุมชน และการบริหารทรัพยากร ภายใต้ ๔ กิจกรรมสำคัญ ได้แก่ (๑) ปฏิรูประบบการสร้างเสริมชุมชนเข้มแข็งเชิงพื้นที่ โดยให้ตำบลเป็นพื้นที่การพัฒนาอย่างบูรณาการ มีการจัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเชิงภูมิศาสตร์/แผนแม่บทชุมชนแบบบูรณาการ และให้มีคณะกรรมการประชาชนสนับสนุนตำบลเข้มแข็งระดับจังหวัดและระดับประเทศ (๒) ปฏิรูปสิทธิและบทบาทชุมชน โดยจัดทำ พ.ร.บ. รongรับสิทธิชุมชนและบุคคล พ.ร.บ. ยุติธรรมชุมชน แก้ไข พ.ร.บ.สภามงคลชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑ หรือ กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องให้สภาองค์กรชุมชนมีบทบาทที่สำคัญ และยกระดับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนจาก องค์การมหาชนให้มี พ.ร.บ. รongรับเพื่อความคล่องตัวในการส่งเสริมความเข้มแข็งขององค์กรชุมชน (๓) ปฏิรูป ทรัพยากรและทุนชุมชน โดยผลักดัน พ.ร.บ. ธนาคารที่ดิน จัดทำ พ.ร.บ. ธนาคารต้นไม้ ออกกฎกระทรวงตาม พ.ร.บ. หลักประกันทางธุรกิจ เพื่อกำหนดต้นไม้เป็นทรัพย์สินและแก้ไข พ.ร.บ. ป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๔ รวมทั้ง พัฒนาระบบการบริหารจัดการแหล่งน้ำขนาดเล็กบนฐานการมีส่วนร่วมของชุมชน (๔) ปฏิรูประบบสวัสดิการ ชุมชน โดยแก้ไข พ.ร.บ. ส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. ๒๕๔๖ และจัดทำ พ.ร.บ. ส่งเสริมและพัฒนา องค์กรภาคประชาสังคม พ.ศ. และ (๕) ปฏิรูประบบเศรษฐกิจชุมชน โดยจัดทำ พ.ร.บ. สถาบันการเงิน ชุมชน จัดทำแผนพัฒนาระบบสมาชิกชุมชนที่เป็น matching model กับภาคธุรกิจ จัดทำ พ.ร.บ. วิสาหกิจ เพื่อสังคมให้เป็นกฎหมายส่งเสริมการทำงานเพื่อสังคม และปรับปรุง พ.ร.บ. สหกรณ์ กฎระเบียบต่างๆ เพื่อพัฒนาสหกรณ์ทุกประเภทให้เข้มแข็ง

การส่งเสริมการมีส่วนร่วม การเรียนรู้ การรับรู้ และการส่งเสริมกิจกรรมทางสังคม เพื่อให้สังคมเกิดความ เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (social cohesion) ยอมรับในความแตกต่างและมีความเอื้ออาทรกัน ซึ่งที่ผ่านมา การทำกิจกรรมทางสังคมยังมีน้อยและไม่ได้มีการรวมตัวกันอย่างเป็นทางการ ขาดองค์กรเฉพาะในการบริหาร จัดการงานอาสาสมัคร โดยประเด็นการปฏิรูปให้มีความสำคัญกับการสร้างจิตสำนึกสาธารณะของประชาชนผ่าน กิจกรรมทางสังคมบนพื้นที่สร้างสรรค์ในรูปแบบต่างๆ เพื่อนำศักยภาพของอาสาสมัครและกลุ่มพลังต่างๆ ช่วยขับเคลื่อนสังคมให้เป็นสังคมคุณภาพ ดังนี้ (๑) การสร้างพลังจิตอาสา ดำเนินโครงการจิตอาสา “เราทำ ความดีด้วยหัวใจ” โดยจัดกิจกรรมอาสาสมัครเพื่อพัฒนาชุมชนในทุกจังหวัด (๒) การสร้างพลังแผ่นดิน ปฏิรูป ระบบอาสาสมัครในพื้นที่โดยจัดทำฐานข้อมูลอาสาสมัคร/กิจกรรมดำเนินการในพื้นที่ต่างๆ เร่งรัดฟื้นฟูกิจการ ลูกเสือไทย และผลักดันให้สภาเด็กและเยาวชนดำเนินกิจกรรมจิตอาสาในด้านต่างๆ ทั้งการศึกษา สุขภาพ กีฬา วัฒนธรรมท้องถิ่น (๓) การสร้างพลังสร้างสรรค์ โดยสร้างและพัฒนาพื้นที่ศูนย์การเรียนรู้ทักษะชีวิต จัด เวทีให้ผู้สูงอายุแลกเปลี่ยนในรูปแบบโรงเรียนผู้สูงอายุ ยกกระดับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นพื้นที่ฟื้นฟูและ กล่อม เกลาเด็ก และขยายเครือข่ายวิทยุชุมชนเพื่อช่วยเหลือสาธารณะในรูปแบบของ จส. ๑๐๐ และ (๔) การสร้างพลัง ภูมิคุ้มกัน โดยจัดทำมาตรฐานดูแลสื่อออนไลน์ อาทิ จัดทำ rating เนื้อหาสื่อประเภทต่างๆ ก่อนเผยแพร่ ระบบ ตรวจสอบข้อมูลข่าวสารบน smart phone และโครงการ Citizen Watchdogs โดยสร้างระบบดิจิทัลในการ เฝ้าระวังทางสังคมในชุมชน

โดยสรุป การจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคมในครั้งนี้ มีเป้าหมายเพื่อให้ทุกภาคส่วนร่วมกัน ขับเคลื่อนการพัฒนาสังคม โดยให้ความสำคัญกับกลุ่มเป้าหมายตั้งแต่ระดับบุคคล ชุมชน และสังคม ผ่านการสร้าง ความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม โดยประชาชนทุกคนจะได้รับโอกาสที่เป็นธรรมตามศักยภาพและ สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม และได้รับผลจากการปฏิรูปสังคมอย่างทั่วถึง โดยจะไม่ทิ้งใครไว้เบื้องหลัง ตลอดจน

มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและพลังทางสังคมในการพัฒนาชุมชนบนฐานของศักยภาพชุมชน
และภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน อันจะเป็นฐานรากสำคัญในการพัฒนาประเทศไปสู่สังคมคุณภาพในที่สุด
